

ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

κ. ΦΟΥΤΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΕ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ανθρωπογεωγραφία –
Οικονομική του χώρου
3.3 Η θεωρία των κεντρικών τόπων
(Christaller, Lösch)

Κακδέρη Χριστίνα
Μάθημα 3^ο Σέρρες, 06.12.'10

Η θεωρία των κεντρικών τόπων

- Είναι μια γεωγραφική θεωρία που προσπαθεί να ερμηνεύσει τον αριθμό, το μέγεθος και τη χωροθέτηση των οικισμών σε ένα αστικό σύστημα.
- Η πρώτη γενική εξέταση του συστήματος προήλθε από τον **Walter Christaller** (1893-1969), 'Κεντρικοί τόποι στη Νότια Γερμανία'
- Το 1937, διατυπώθηκε μια παραλλαγή της θεωρίας από τον **August Lösch** στο βιβλίο του 'Οικονομικά της Χωροθέτησης'.

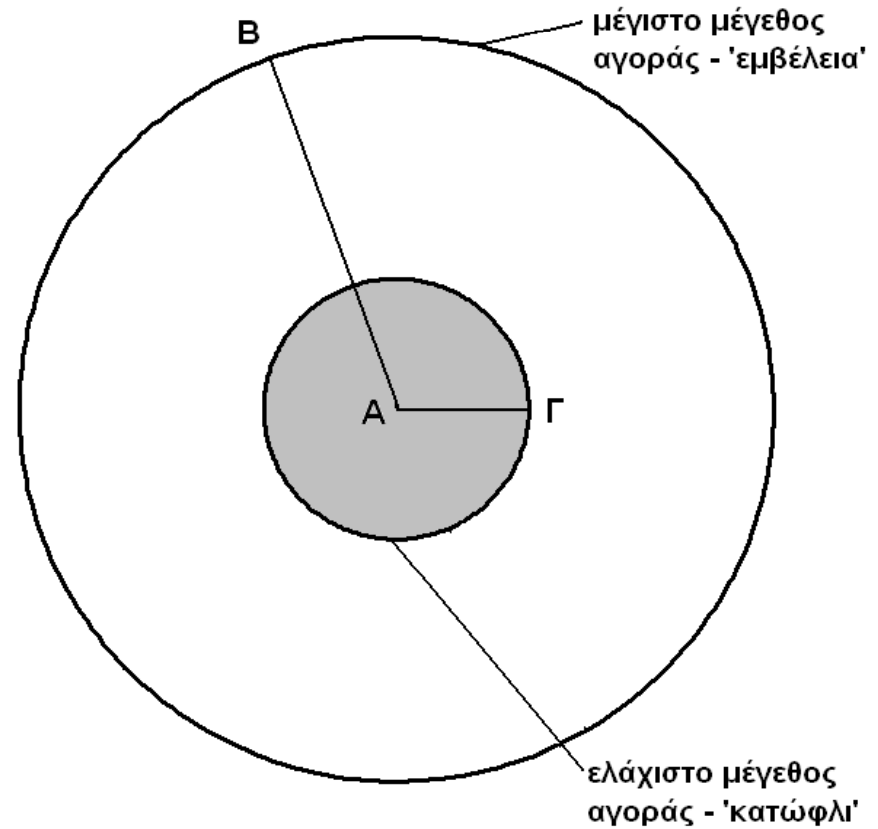
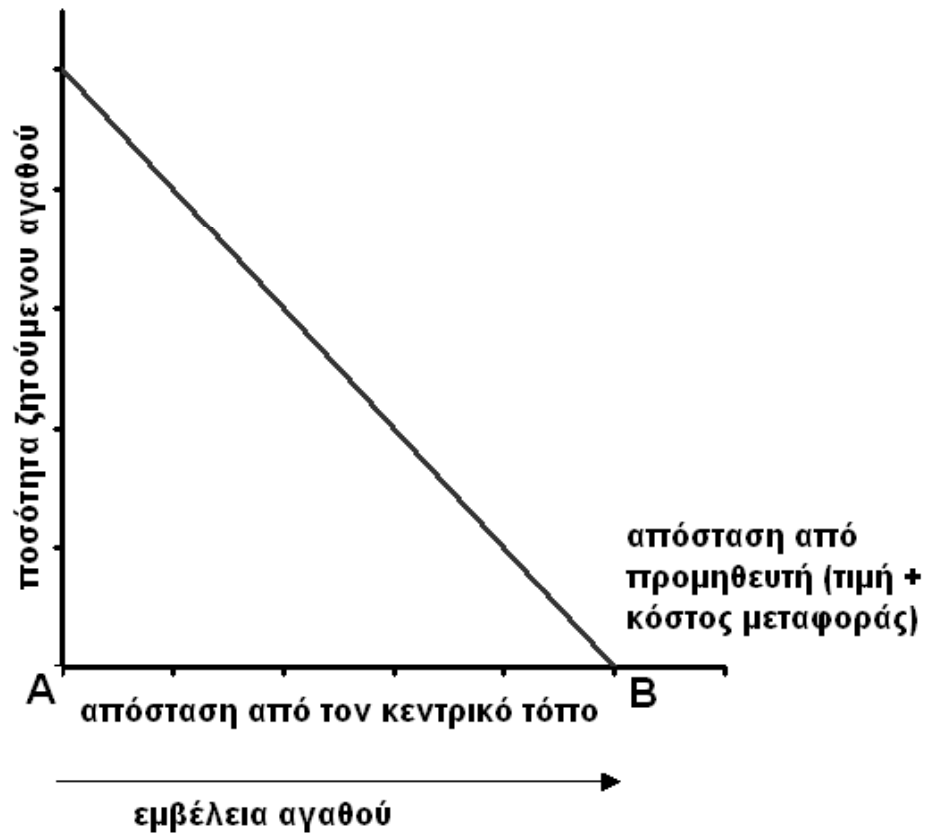
Βασικές υποθέσεις (1/2)

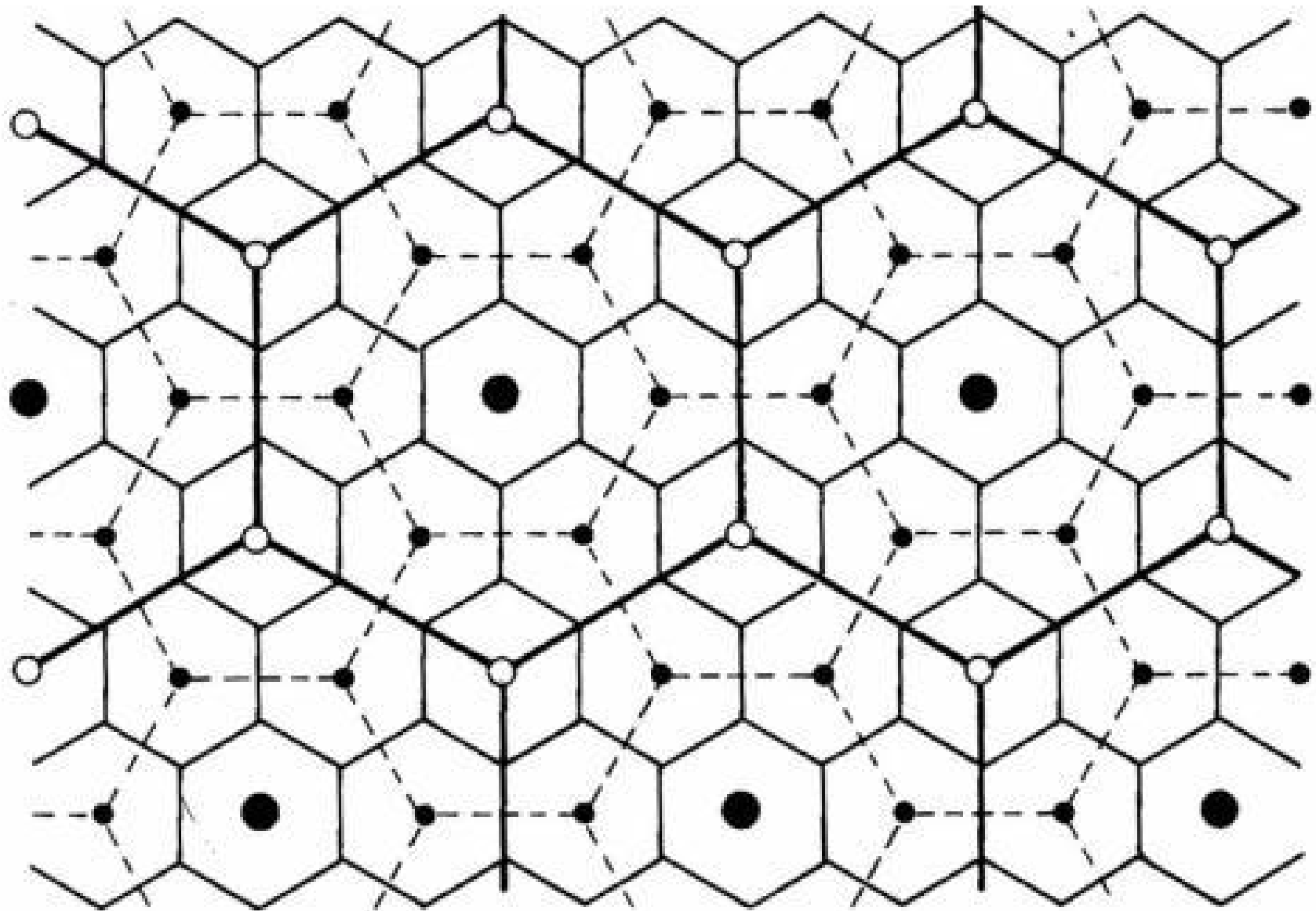
- Ο χώρος είναι μια επίπεδη, ομοιογενής και απεριόριστη επιφάνεια
- Υπάρχει ομοιόμορφη κατανομή του πληθυσμού
- Οι οικισμοί έχουν ίση απόσταση μεταξύ τους
- Υπάρχει πλήρης ανταγωνισμός και οι παραγωγοί επιδιώκουν μεγιστοποίηση των κερδών τους
- οι καταναλωτές έχουν παρόμοια αγοραστική δύναμη και παρόμοια καταναλωτική συμπεριφορά

Βασικές υποθέσεις (2/2)

- Όλοι οι καταναλωτές δρουν με οικονομικά κριτήρια
- Κανένας προμηθευτής αγαθών ή υπηρεσιών δεν είναι σε θέση να έχει υπερβάλλον κέρδος
- Υπάρχει μόνο ένας τύπος μεταφορικού μέσου
- Το κόστος μετακίνησης είναι ανάλογο της απόστασης

Το κατώφλι και η εμβέλεια

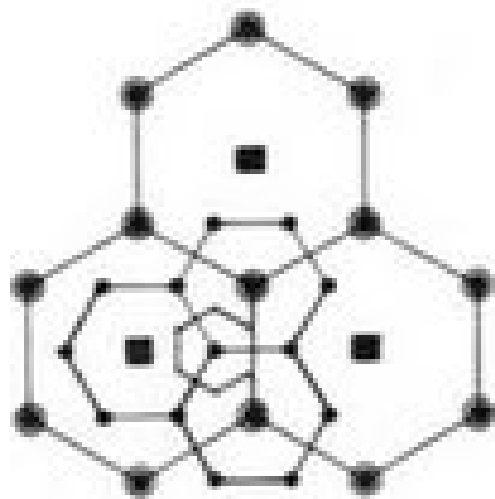
- A-level Centers
- B-level Centers
- C-level Centers

- A-level Market Areas
- - - B-level Market Areas
- C-level Market Areas

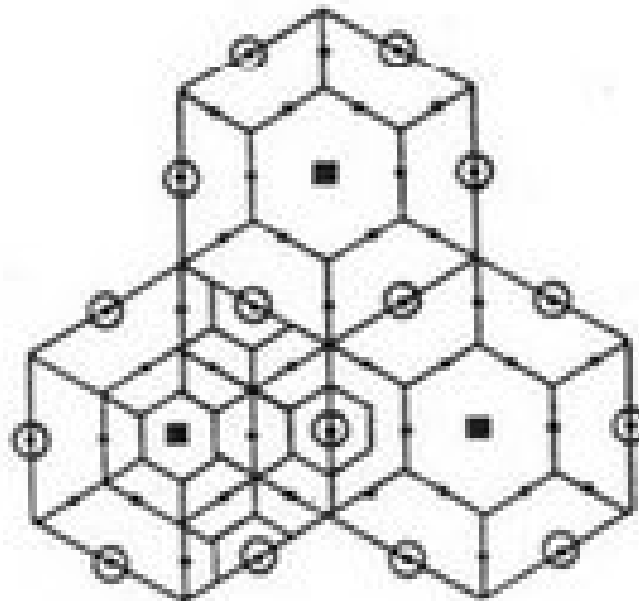
Οι γεωμετρικές αρχές διάταξης των εξαγωγών

- Η αρχή της αγοράς ($K=3$)
- Η αρχή των μεταφορών ($K=4$)
- Η αρχή της διοίκησης ($K=7$)

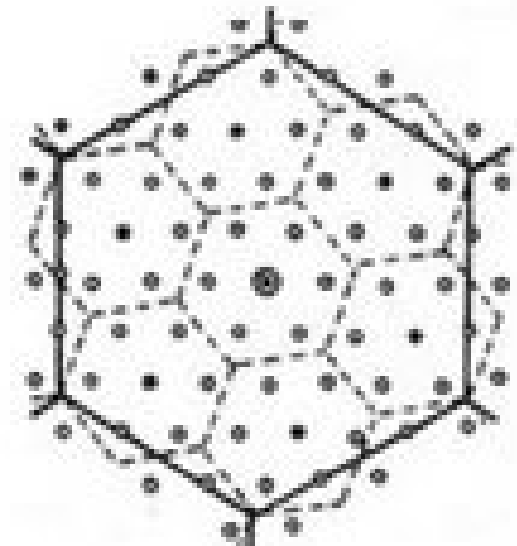
Organizzazione delle aree di mercato secondo i tre principi di Christaller

(a)

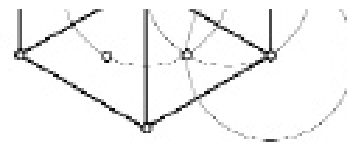
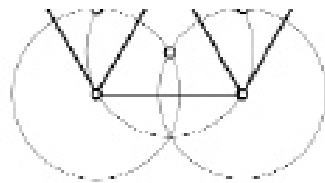

(b)

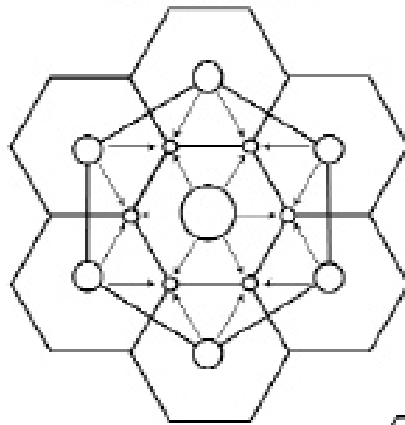
(c)

- a) il principio del mercato ($K = 3$)
- b) il principio del trasporto ($K = 4$)
- c) il principio amministrativo ($K = 7$)

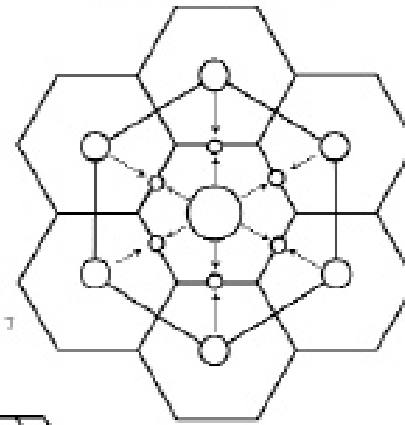

4. Three operating "principles" ("logics") on the false geometrical base

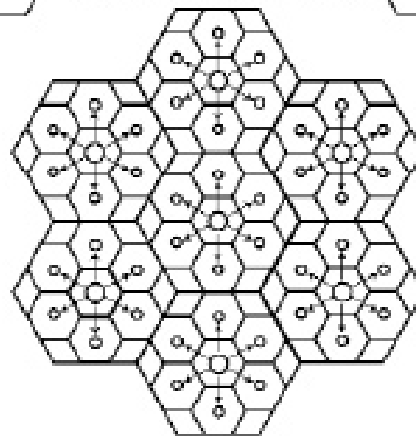
Market principle $n = 3$

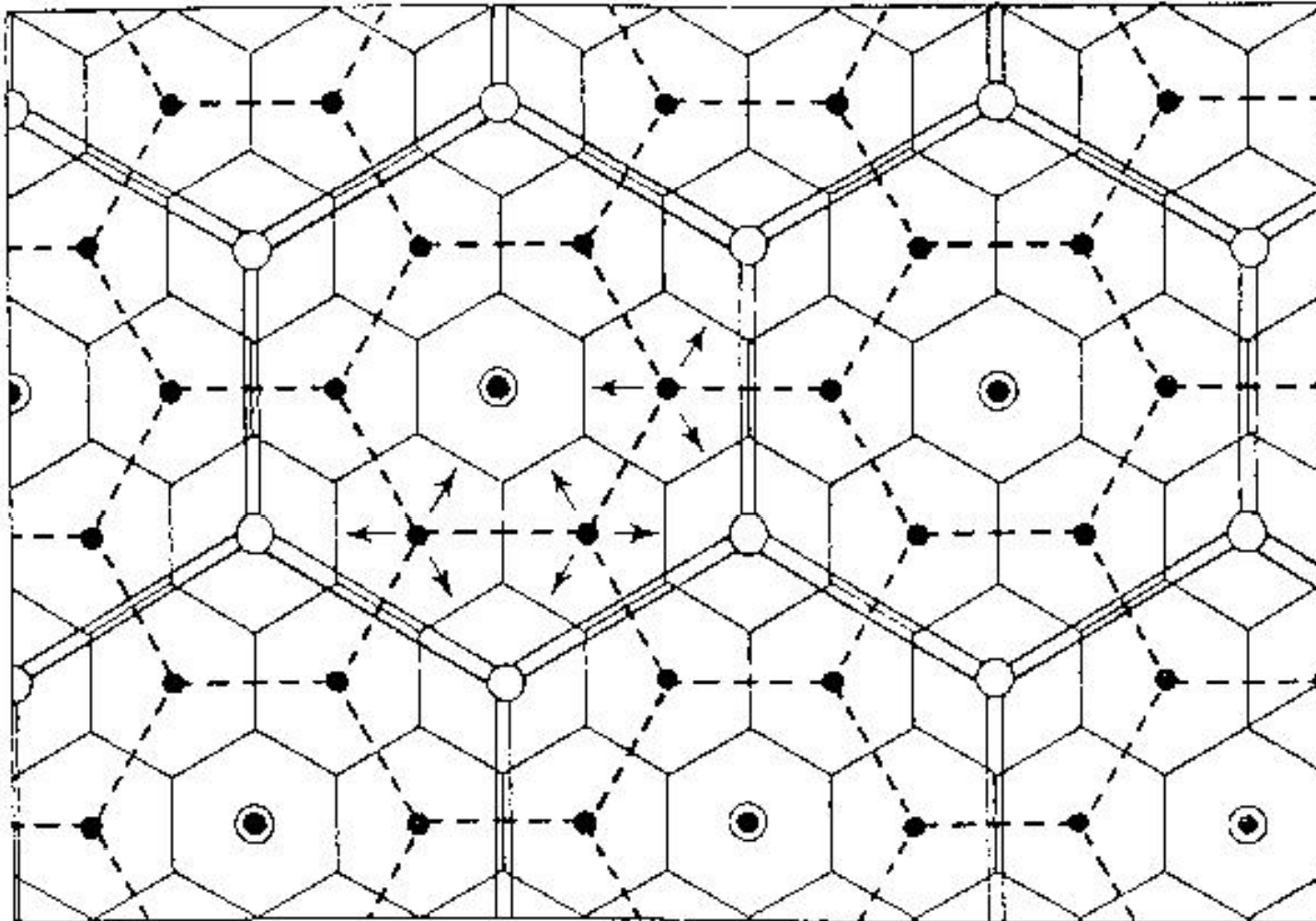
Traffic principle $n = 4$

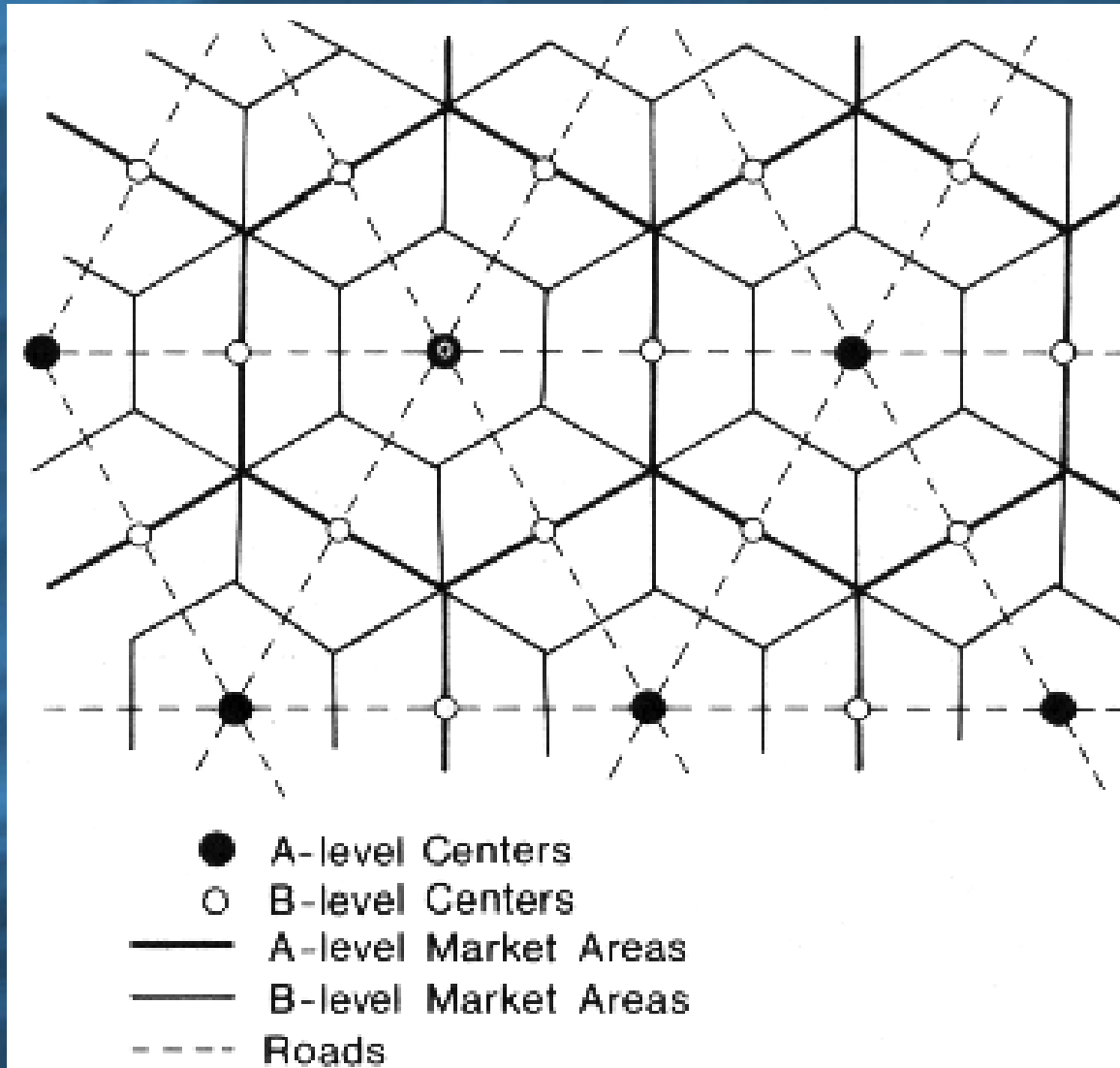
Administration principle $n = 7$

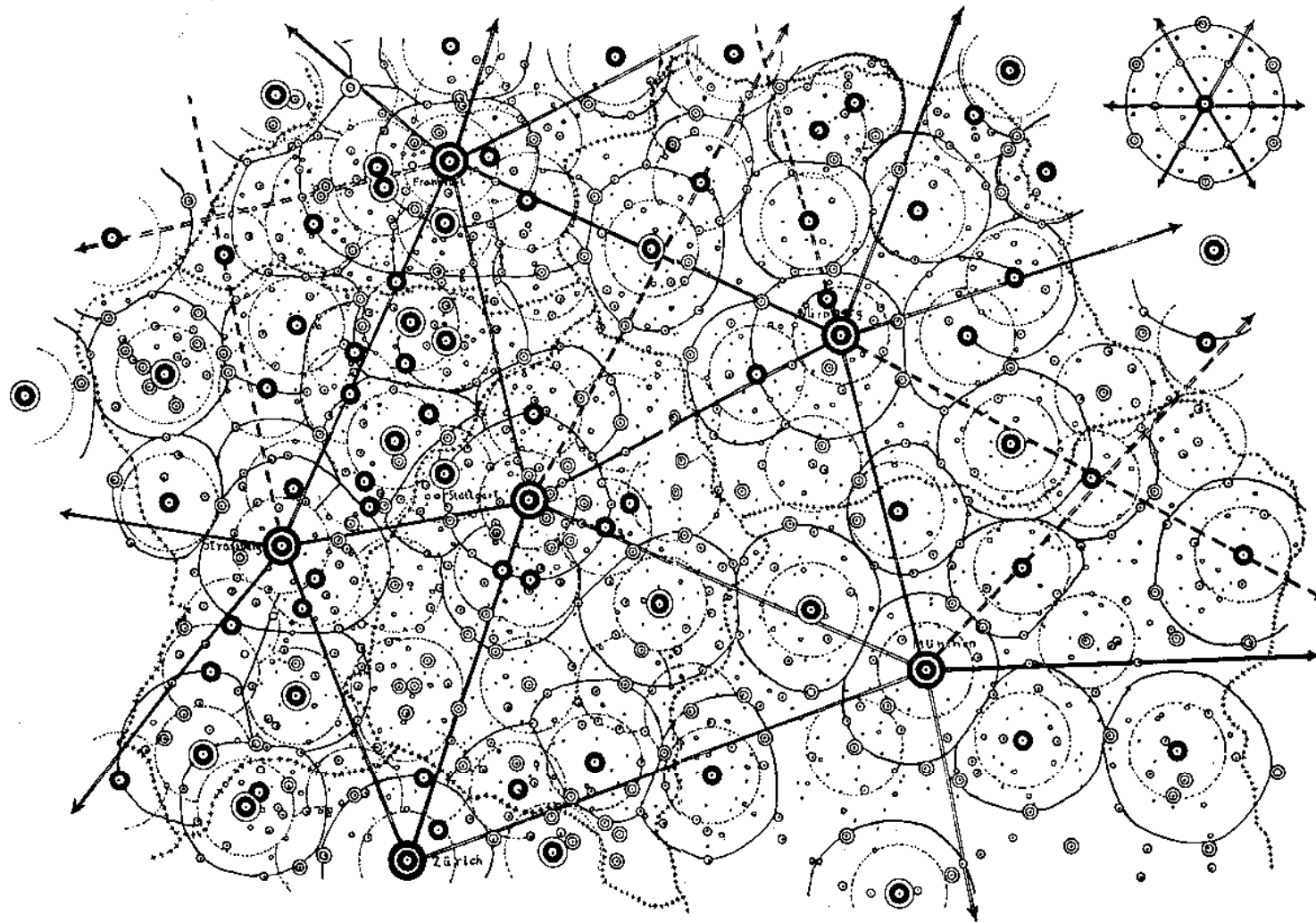

Η αρχή της αγοράς

Η αρχή των μεταφορών

⊙	L-Ort	●	K-Ort
⊖	P-Ort	•	A-Ort
⊙	G-Ort	•	M-Ort
●	B-Ort		

⋯⋯⋯	21 km-K-Ring (schematisch)
—	Ring der B-Orte (normal 36 km)
+++++	Grenzen der L-Systeme
====	L-Richtungen 1. Grades
====	L-Richtungen 2. Grades

Karte 4
Das System der zentralen Orte in Süddeutschland

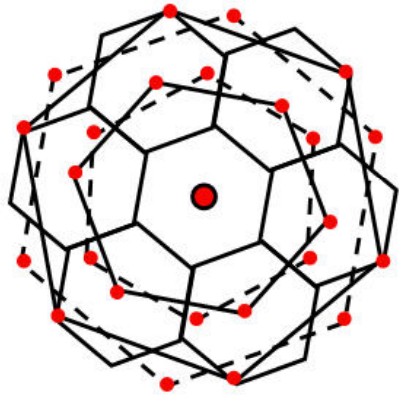
Το μοντέλο του Lösch

Δυο βασικές καινοτομίες

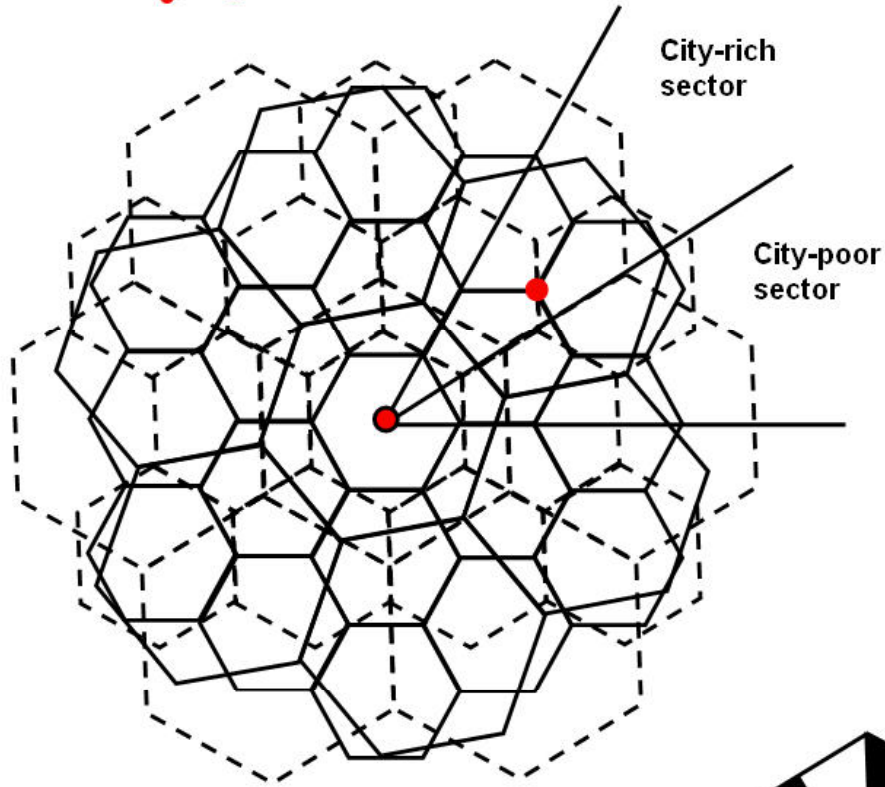
- υπάρχει μια συνεχής και όχι βαθμιδωτή ιεραρχία
- οι τιμές του K μπορούν να ποικίλλουν ελεύθερα

Πιο ευέλικτο μοντέλο

Πιο κοντά στην πραγματικότητα

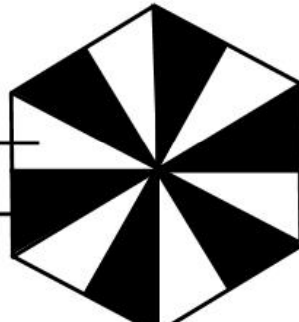

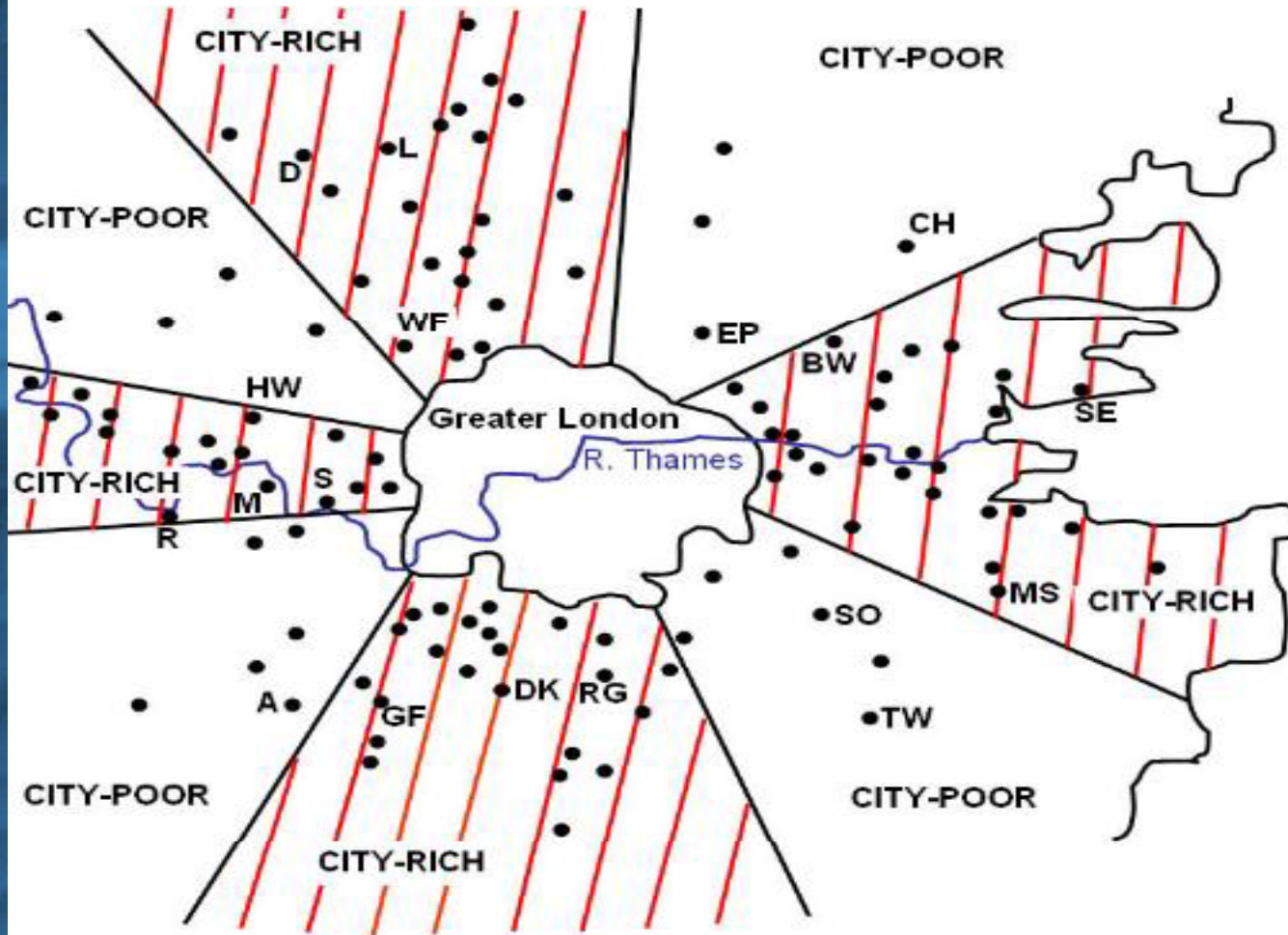
The Losch theory of settlement distribution: interlocking meshes of many different k-values produces city-poor and city-rich sectors around a regional capital city.

City-poor sector

City-rich sector

A: Aldershot	R: reading
BW: Brentwood	S: Slough
CH: Chelmsford	SE: Southend
D: Dunstable	SO: Sevenoaks
DK: Dorking	TW: Tunbridge Wells
EP: Epping	WF: Watford
GF: Guildford	
HW: High Wycombe	
L: Letchworth	
M: Maidenhead	
MS: Maidstone	

Παραδείγματα εφαρμογής του μοντέλου του Lösch (1/2)

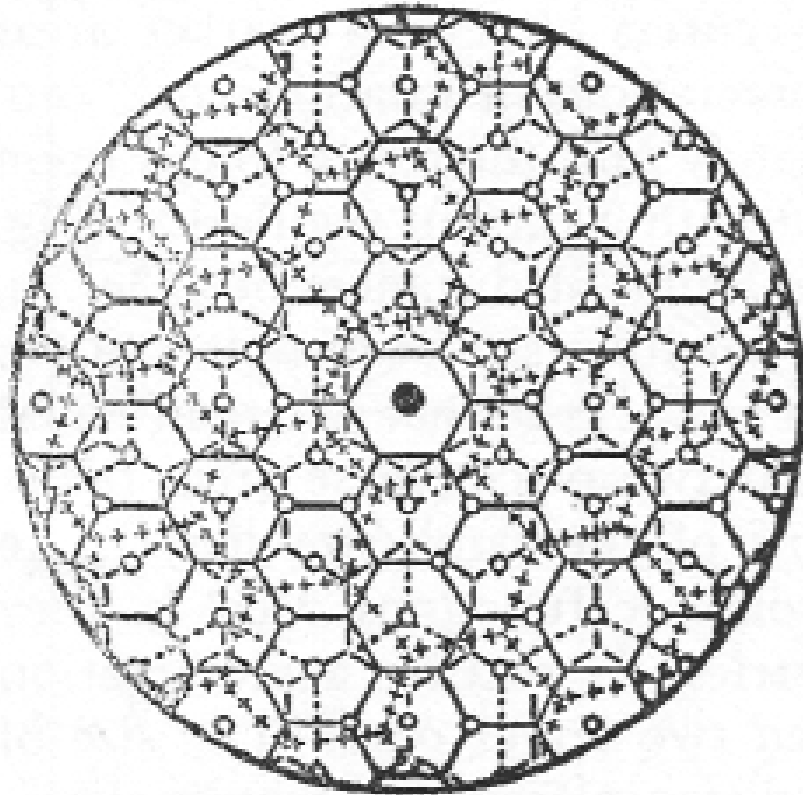

Fig. 28. Theoretical pattern of an economic landscape

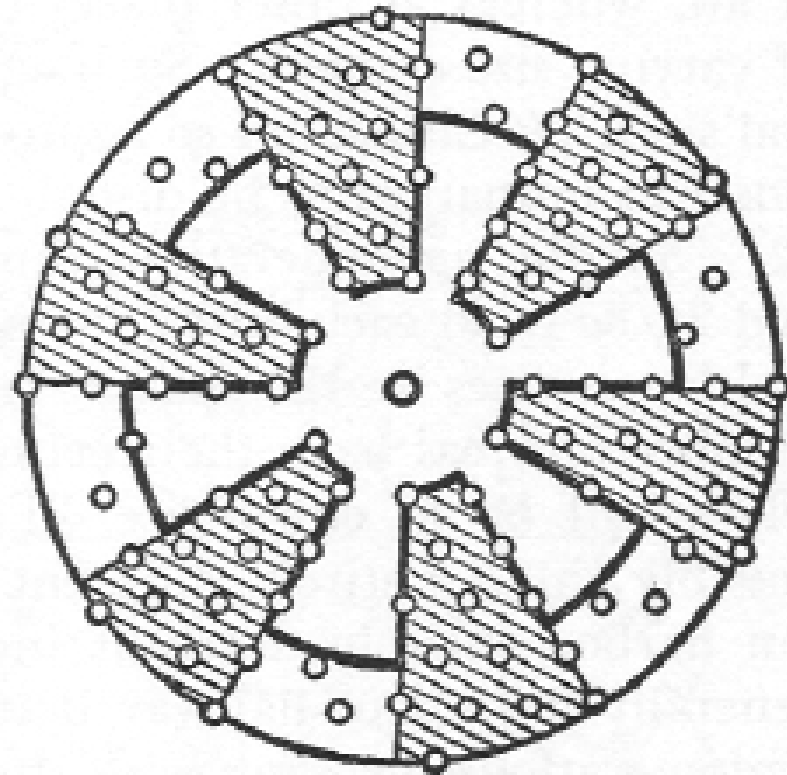

Fig. 29. Theoretical pattern of an economic landscape, but without nets

Παραδείγματα εφαρμογής του μοντέλου του Lösch (2/2)

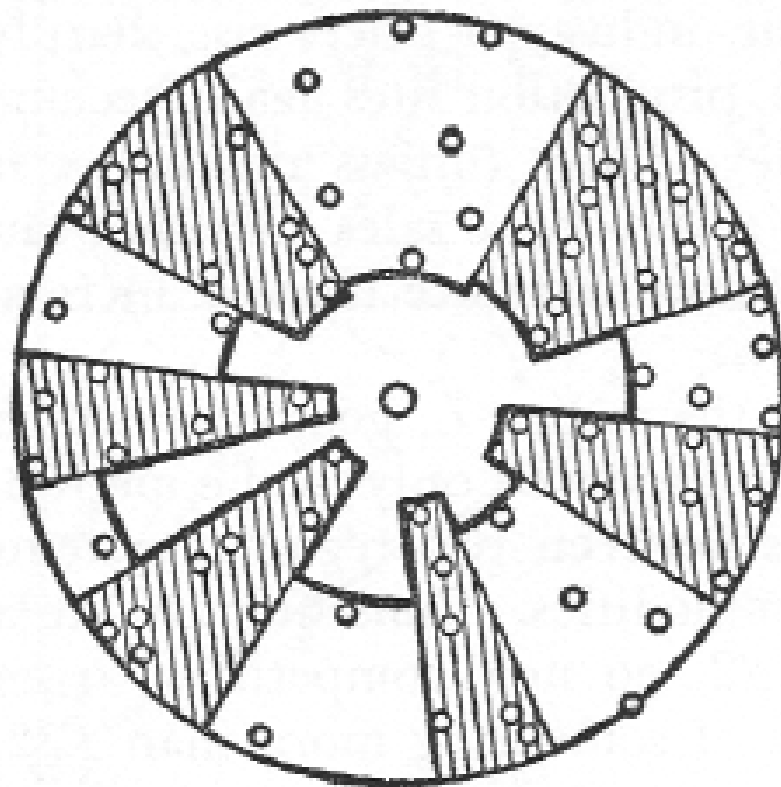

Fig. 30. Indianapolis and environs within a radius of 60 miles. (From Andree's *Handatlas*, 8th ed., p. 198.)

without nets

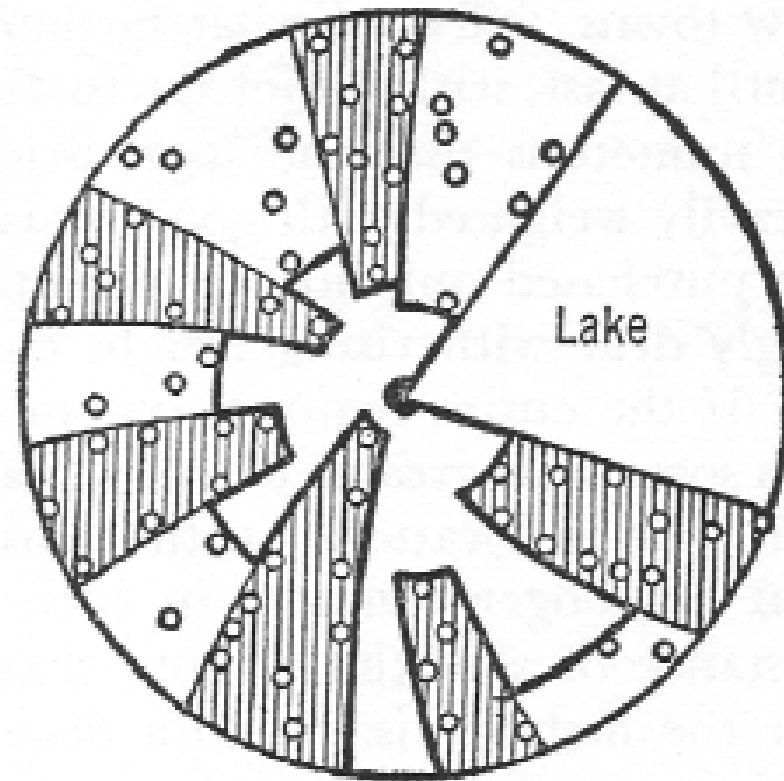

Fig. 31. Toledo and environs within a radius of 60 miles. (*Ibid.*)

‘Ανοιχτές πόλεις’ της επαρχίας ΥΧΟΠ 1984 (1/2)

Οικιστικά κέντρα και εξυπηρετούμενος πληθυσμός	Λειτουργίες-Εξυπηρετήσεις
<p>Οικιστικό κέντρο <u>5ου βαθμού</u> (χωριά)</p>	<p>Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Βρεφικός σταθμός, Έδρα Πολεοδομικής Επιτροπής Γειτονιάς, Γήπεδο ποδοσφαίρου, Γήπεδο μικτής χρήσης</p>
<p>Οικιστικό κέντρο <u>4ου βαθμού</u> (κεφαλοχώρι) Μέσος Πληθυσμός 5.000 κάτοικοι (2.000-8.000)</p>	<p><u>Επιπλέον:</u> Γυμνάσιο, Λύκειο, Περιφερειακό Ιατρείο, Βιβλιοθήκη - Κέντρο νεότητας, Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, Ταχυδρομείο-Τηλεφωνείο- Τηλεγραφείο</p>
<p>Οικιστικό κέντρο <u>3ου βαθμού</u> (κωμόπολη) Μέσος Πληθυσμός 20.000 κάτοικοι</p>	<p><u>Επιπλέον:</u> Κέντρο Υγείας, Συμβουλευτικοί σταθμοί επιτόκων-βρεφών, ΚΑΠΗ, Αθλητικός πυρήνας Α, Πνευματικό κέντρο-Κέντρο Λαϊκής επιμόρφωσης, Κινηματογράφος, Οικονομική Εφορία-Δημόσιο Ταμείο, Ειρηνοδικείο, Πταισματοδικείο, Υποθηκοφυλακείο, Αγρονομείο-Δασονομείο</p>

‘Ανοιχτές πόλεις’ της επαρχίας ΥΧΟΠ 1984 (2/2)

<p>Οικιστικό κέντρο <u>2ου βαθμού</u> (νομαρχιακό κέντρο) Μέσος Πληθυσμός 80.000 κάτοικοι</p>	<p><u>Επιπλέον:</u> Ειδικά σχολεία, ΚΕΤΕ (ΙΕΚ), ΤΕΙ, Νομαρχιακό Νοσοκομείο, Κέντρο βρεφών, Μαθητικά οικοτροφεία, Μαθητικές εστίες, Γηριατρικές κλινικές, Κέντρα προστασίας αναπήρων, Θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων, Αθλητικός πυρήνας Β, Μουσείο, Θέατρο, Νομαρχιακές υπηρεσίες Υπουργείων και Δημόσιων Οργανισμών, Πρωτοδικείο, Πλημμελειοδικείο, Υποδ/νση Αστυνομίας-Τροχαίας-Αγορανομίας</p>
<p>Οικιστικό κέντρο <u>1ου βαθμού</u> (περιφερειακό κέντρο) Μέσος Πληθυσμός 450.000 κάτοικοι</p>	<p><u>Επιπλέον:</u> ΑΕΙ, Εργομετρικό κέντρο, Περιφερειακό νοσοκομείο, Περιφερειακές υπηρεσίες Υπουργείων, Δημόσιων Οργανισμών, Δημόσιων επιχειρήσεων, Τραπεζών, Δ/ση Αστυνομίας-Επιθ.Χωροφυλακής, Εφετείο</p>

Transport networks for theoretical settlements

a) Kohl (1850),

b) Christaller (1933),

c) Losch (1954),

d) Isard (1960)

Haggett, Chorley
Network

